

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

4

Številka: 601-01-1/2021/15
Ljubljana, 4. 3. 2021

EPA 1643-VIII

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) sprejela

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (ZVrt-H) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 31. redni seji, 4. 3. 2021, obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (ZVrt-H) - skrajšani postopek, ki ga je skupina poslank in poslancev prvopodpisanim mag. Markom Koprivcem predložila v obravnavo v Državni zbor.

Komisija predlog zakona **podpira**.

S predlogom zakona se spreminja in dopolnjuje 34. člen veljavnega zakona, in sicer se v večji meri odločanje o financiranju zasebnih vrtcev prenaša v pristojnost občin, saj predlog zakona omogoča, da občina ne financira zasebnega vrtca, če ima v javnih vrtcih dovolj prostih mest za vse otroke, ki so vključeni v zasebni vrtec. Dejavnost predšolske vzgoje je izvirna pristojnost občin, ki nalaga občinam organiziranje in financiranje mreže javnih vrtcev, zato je smiselno, da lahko tudi sama odloča o financiranju zasebnih vrtcev. Po veljavni zakonodaji občina nima pristojnosti nad ustanavljanjem zasebnih vrtcev, ki za svoje delovanje potrebujejo soglasje pristojnega ministrstva, da izpolnjujejo vse predpisane pogoje glede prostora in opreme, da imajo javno veljavni program in zagotovljeno število strokovnih delavcev s predpisano izobrazbo, mora pa jih financirati v obsegu 85 odstotkov.

Komisija se je seznanila z mnenjem Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je predlog zakona obravnavala kot zainteresirana komisija. Zainteresirana komisija podpira predlog zakona. Ocenjuje, da večja avtonomija občin, ustanoviteljic javnih zavodov na področju vzgoje in varstva predšolskih otrok, pomeni možnost, da zavrnejo financiranje zasebnega vrtca, če je na njihovem območju dovolj prostih mest v mreži javnih vrtcev. Prepričana je, da taka rešitev v ničemer ne omejuje ustanavljanja in delovanja zasebnih vrtcev, ampak le zagotavlja, da občina na svojem območju glede na potrebe in finančne zmožnosti vpliva na oblikovanje mreže vrtcev, ki jih (so)financira. Komisija še meni, da predlog zakona istočasno preveč omejuje zasebno pobudo glede ustanavljanja vrtcev, ker se predlaga ostrejši pogoj, in sicer naj bi bil zasebni vrtec upravičen do financiranja iz občinskega proračuna, če ima zagotovljeno popolnitev najmanj dveh oddelkov.

Dodatni pogoj izničuje enakopravno sodelovanje zasebnih vrtcev, s čimer bi omejili možnost celovite ureditve problematike financiranja zasebnih vrtcev.

Komisija se je seznanila s podporo Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj objavi javnega razpisa za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu v Republiki Sloveniji v proračunskem obdobju 2021–2024, saj v zadnjem desetletju ni bilo razpisov in so občine morale same zagotavljati sredstva za investicije v dodatne kapacitete v javnih vrtcih. Člani zainteresirane komisije so poudarili, da je, glede na obseg porabljenih javnih sredstev za investicije v vrtcih, pomembno, da imajo občine možnost, da najprej zapolnijo prosta mesta v javni mreži vrtcev ter šele na podlagi ugotovljenih dodatnih potreb sofinancirajo zasebne vrtce. Vendar pa mnoge občine zaradi trenda povečevanja števila prebivalcev potreb po prostih mestih v vrtcih ob pomanjkanju javnih sredstev ne morejo zagotoviti brez zasebnih vrtcev, zato je delovanje teh nujno. Nekateri člani zainteresirane komisije so menili, da spremenjen način financiranja jemlje staršem pravico do proste izbire vrtca. Izpostavili so vprašanje, ali bodo, glede na predlagano spremembo, zasebni vrtci še zainteresirani za opravljanje dejavnosti predšolske dejavnosti, če bo vprašanje njihovega sofinanciranja odvisno od odločitve občine.

Komisija se je seznanila s predlogi zainteresirane komisije, da bi se avtonomija občin na področju predšolske vzgoje bistveno povečala z ustrežnejšim načinom ureditve kriterijev in normativov za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje, ki predstavljajo največji finančni zalogaj za občinske proračune. Glede na kompleksnost problematike financiranja zasebnih vrtcev, ki dopolnjujejo javno mrežo predšolske vzgoje, pa je nujno poiskati kompromisne rešitve, ki bodo vzpostavile in zagotovile večjo avtonomijo občin na področju predšolske vzgoje ter obenem ne bodo onemogočile zasebne pobude in s tem konkurence.

Komisija se je seznanila s stališčem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki predloga zakona ne podpira. Ministrstvo želi urediti financiranje zasebnih vrtcev, vendar soglasja med ključnimi deležniki še ni bilo moč doseči. Imenovana je bila tudi delovna skupina za pripravo usklajenega predloga za dopolnitev 34. člena Zakona o vrtcih, ki naj bi opredelil vlogo občin pri zagotavljanju javne službe na področju dejavnosti predšolske vzgoje pri odločanju o sofinanciranju zasebnih vrtcev. V delovno skupino so bili povabljeni predstavniki zasebnih vrtcev in njihovih asociacij ter reprezentativnih združenj občin.

Komisija se je seznanila s stališči Skupnosti vrtcev Slovenije, Združenja ravnateljev vrtcev Slovenije in Sindikata vzgoje, izobraževanje, znanosti in kulture Slovenije, ki podpirajo predlog zakona. Izpostavili so, da so bili v preteklosti vloženi veliki napor v razvoj javne mreže predšolske vzgoje kot rezultat sodelovanja javnih vrtcev in občin, ki so izvirno pristojne za ustanavljanje in financiranje javnih vrtcev oziroma je ta kakovost odraz strokovnih odločitev in sodelovanja celotne lokalne skupnosti. Ta javna mreža je uspešna in zagotavlja kakovostno vzgojo ter je v svetovnem merilu prepoznana kot ena najboljših oblik izvajanja predšolske vzgoje.

Komisija se je seznanila s stališčem Združenja zasebnih vrtcev Slovenije, ki predlogu zakona nasprotuje, ker rešitev ne sloni na sodelovanju vseh vpletenih deležnikov, t. j. vseh vrtcev, občin in predstavnikov staršev, in ker se konceptualne rešitve glede ustanavljanja in financiranja iščejo predvsem na ravni institucij, v ospredje odločitev

pa bi bilo treba postaviti starše in njihove otroke. Izpostavili so, da je Slovenija glede deleža zasebnih vrtcev, ki predstavlja le dobrih 5 odstotkov, neprimerljiva s sosednjimi državami. Poudarili so, da zasebni vrtci pomenijo za starše možnost izbire in so dodana vrednost glede dodatnih programskih vsebin, saj z njimi bogatijo vzgojne programe in doprinašajo h kakovosti predšolske vzgoje v okolju.

Komisija je podprla predlog zakona z namenom, da se občinam omogoči avtonomijo odločanja glede financiranja zasebnih vrtcev, saj skrb za javno mrežo vrtcev sodi med njene izvirne pristojnosti in s tem posledično občine prevzemajo odgovornost za organizacijo predšolske vzgoje skladno s potrebami lokalne skupnosti. Komisija poudarja, da podpora predlogu ne pomeni nasprotovanje zasebnim vrtcem, ki so prav tako pomembni zlasti z vidika svobodne izbire staršev o tem, kateri veljavni vzgojni programi so primerni za njihove otroke in skladni z njihovimi svetovnonazorskimi in pedagoškimi načeli. Komisija ocenjuje, da je dobro organizirana in finančno stabilna ter finančno transparentna javna mreža vrtcev izjemnega pomena za kakovostno predšolsko vzgojo za vse otroke, zlasti pa otrokom iz socialno in kulturno šibkejšega okolja omogoča enakopraven dostop do vzgojnih vsebin, ki so podlaga tudi za kasnejše izobraževanje. Komisija zato poudarja, da morajo imeti občine, ki so prve pristojne in odgovorne za organizacijo predšolske vzgoje, pomembno vlogo pri odločitvi, ali in pod kakšnimi pogoji bodo lahko financirale tudi zasebne vrtce.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Branimir Štrukelj.

Predsednik
Branimir Štrukelj, l.r.